

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Petiti Philosophi & Doctoris Medici, Miscellaneorum Observationum Libri quatuor

Petit, Pierre

Trajecti ad Rhenum, 1682

Cap. XXII. Veterum opinio, perire animas eorum, qui naufragio, aut aliter
aquis submersi interirent. loca de his pugnancia expenduntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13245

CAPUT XXII.

Veterum opinio, perire animas eorum qui naufragio, aut aliter aquis submersi interirent. loca de his pugnantia expenduntur.

Hoc modo excusant Maronem, qui in primo *aeneid.* Heroem suum in mari periclitantem metu magno perculsum ingemere, & se complorare facit:

*Exemplo Aeneae solvuntur frigore membra;
Ingemit &c.*

Quod idem & in Achille fecit *Homerus*, quem pariter *Iliad.* φ. genus id mortis abominantem inducit. Quorum imitatione *Ovid.* in elegiis de Ponto:

Demite naufragium, mors mihi munus erit:

Servius ad eum locum rationem hujus pavoris hanc reddit: *Ingemit, non propter mortem: sequitur enim: O terque quaterque beati, sed propter mortis genus. grave est enim, secundum Homerum, perire naufragio: quia anima ignea est, & extingui videtur in mari, id est, elemento contrario: ut: Igneus est ollis vigor. Extingui igitur funditus animas in aquis pereuntium putabant.* Hujus stultæ opinionis meminit *Synesius* in epistola quarta, cujus initium, *Δύσαντες ἐκ βενδιδείας.* *Homeri* etiam versum affert in eam sententiam,

Αἴας δ' ἔξαπόλωλεν, ἐπεὶ πῖεν ἀλμυρὸν ὕδωρ.

Ajax interiit, postquam bibit salsam aquam.

Τὸν ἐν θαλάττῃ (inquit) θάνατον ἀκριβέστατην ἀπώλειαν εἶναι πειθόμενοι. ἃ δὲνα γὰρ ἄλλον ἔξαπολωλέναι φησὶν, ἀλλ' ἕκαστος ἀποθνήσκων, αἰδὸς δε βεβήκει. i. Mortem mari plañissimum esse interitum statuens. Nullum enim alium interiisse ait; sed unusquisque obiens, descendit ad orcum. Aliam con-

jecturam addit : Ταῦτ' ἄρα καὶ ἐν δύοῖν νεκυταῖν ὁ μιν γὰρ Αἴας
 ἔδαμοδ' τοῦ δράμαος εἰσενηνέκλαι, ὡς τ' ψυχῆς ἐκ ἔσης ἐν
 ἄδ. i. Proinde in duabus mortuorum recensioibus, Ajax
 nusquam in fabula introductus est : quasi animus ejus in Orco
 non esset. Verum, quod ad opinionem attinet, multis vi-
 sum esse, animæ naturam esse igneam & interitui obno-
 xiam, apparet ex placitis philosophorum apud Plutarchum,
 & apud Aristotelem in primo de anima. Nam & Heracliti
 sententia hæc fertur : Ψυχῆσι θάνατος, ὕδαρ γενέσθαι. &c.
 Mors animarum, aquam fieri. Quod autem Servius juxta
 hanc opinionem ait, Æneam eo loco induci gementem, quod
 animæ suæ timeret, ne totus in mari interiret, jurare au-
 sim, ne per somnium quidem Maroni in mentem venisse ;
 cum iis, quæ in operis serie apud eum leguntur, e directo
 pugnet. Quippe in sexto ejus operis, Palinurum, qui
 dormiens deciderat in mare & suffocatus fuerat, Æneas
 alloquitur, hoc est, animam ejus nondum sedibus mor-
 tuorum receptam, quod inhumatum ejus corpus jaceret.
 Ibidemque alios plures mari item submersos ab Ænea co-
 gnosci facit :

Cernit ibi mæstos & mortis honore carentes

Leucaspim, & Lycia ductorem classis Orontem :

Quos simul a Troja ventosa per aquora vectos

Obruit auster, aqua involvens navemque virosque.

Male etiam exponit, quod in eodem libro legitur ;

Ingens est ollis vigor & cælestis origo

Seminibus.

Putans significari igneam animæ naturam, cum hæc ver-
 ba ad tenue & æthereum animæ vehiculum pertineant,
 ut alii etiam observarunt. Vera ratio est, quia, qui sic
 peribant, honore sepulcri carebant, & quamdiu inhu-
 matum corpus jaceret, animam non recipi in numerum
 mortuorum, neque requiescere arbitrabantur. Quemad-
 modum & Maronis ipsius eodem loco, & innumeris aliis
 poeta-

poëtarum locis ostendi potest. Qui in eo secuti sunt *Homerum*; apud quem in *Odyss. ε.* Ulysses in pari periculo lamentatur, non quia animam extinguere putet naufragio, sed quod sic morientes diu inhumati jacerent, & quod genus id mortis inglorium censeatur:

Τρις μάκαρες Δαναοὶ ἔτεράκις &c.

& paulo post,

Ὡς δὴ ἐγὼ γ' Ἰφελον θανέειν.

tum causam reddit, quare vellet cum aliis Trojanis perisse apud Trojam:

Τῷ κ' ἔλαχον κτερέων, καὶ μευ κλέος ἦγον Ἀχαιοί.

Tunc fortitus essem exsequias, & meam gloriam Achæi celebrassent. Ex his enim Maronis superiora, ut profecta, sic exponi debent.

Quod autem *Synesius Homerum* in eam sententiam trahit ob hunc versum:

Αἴας δ' ἐξάπόλωλεν ἐπεὶ πῖεν ἀλμυρὸν ὕδωρ.

Et verbum ἐξάπόλωλεν ibi perfectum hominis interitum, animæ videlicet cum corpore extinctionem interpretatur, multis modis peccat. Primum falsum est *Homerum* ita scripsisse. In nostris quidem libris hunc versum ita scriptum reperio;

Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πῖεν ἀλμυρον ὕδωρ.

Supple Αἴας, cujus ibi naufragium & mors describitur; nempe in quarto *Odyssæa*. Adeant Studiosi hunc locum. Quod etiam argumentum subjungit, propterea in mortuorum recensione utriusque νεκρίας, nullum fieri Ajacis illius mentionem, facile ex dictis solvitur. Nam quia inhumatorum animas in mortuorum sedem recipi non putabant, merito *Homerus* in mortuorum nomenclatura apud Inferos Ajacem illum, ut in mari extinctum & inhumatum præterit.

Non igitur extinguere & perire animam sic consumptorum putabant, sed in aqua errare, donec humati essent; immo

immo fuerunt, qui nunquam in inferos descendere, sed perpetuo errare arbitrarentur: in quorum sententia *Propertius*, de Marcelli Octaviae sororis Augusti filii obitu, quem Bajanis aquis submersum interiisse constat, sic libro 4. cecinit:

*At nunc invisa magno cum crimine Baje,
Quis Deus in vestra constitit hostis aqua?
His pressus Stygias vultum demisit in undas,
Errat & in vestro spiritus iste lacu.*

Qui cum legitime humatus atque etiam magnifice, ut par est, sepultus fuisset; nihilominus, quod aquis suffocatus interiisset, *spiritum* ejus sive *animam* per lacum Bajanum errare dicit Poëta eruditissimus. *Achilles Tattus* in *Leucippes & Clitophontis Amoris*: λέγασσι ὅτι τὰς ἐν ὕδασι ψυχὰς ἀνηρημένους (scribe ἀνηρημένων) μηδὲ εἰς ἄδης καταβαίνειν ὅλως· ἀλλ' αὐτῶ περὶ τὸ ὕδωρ ἔχειν τὴν πλάνην. i. Ajunt autem animas eorum, qui in aqua pereunt, omnino in Plutonis domum non descendere, sed ibi circa eam aquam vagari atque oberrare. Quomodo igitur hæc consistere possunt, ut pereuntium in aqua animæ extinguantur simul, & in eadem aqua errent?